

καὶ ἀγαπᾷ τις τὴν αὐτὴν, ὡς ἀγαπᾷ τὸν πατέρα διδάσκοντα μὲ τὴν γλυκεῖαν πατρικὴν του φωνὴν καὶ οὐχὶ μὲ τὴν τραχεῖαν ἐκείνην τῶν μωρῶν διδασκάλων.

Ναὶ φαίνεται ἴσως τραχύς, ἀναίσθητος, κακός, τὸ εὐγενές μυκτηρίζων, τὸ ὠραῖον κηλιδόνων, οὐδὲν αἰσθημα παραδεχόμενος, ἐμπαίζων ὡς ὁ Ἀριστοφάνης τὸν Σωκράτην, διότι ἡ κοινωνία τὸ ἀπῆται, — ἕως οὐ ἀποκτήσας τὴν ὑπόληψιν περὶ τῆς κοινωνίας, δυνήθη τότε ὡς ἐκ θρόνου νὰ ἐπιβάλῃ αὐτῇ τὰς εὐγενεῖς του ἀρχάς.

Εἶνε ἤδη μέγα πνεῦμα καὶ ἰσχυρὸν, εἶναι καρδία ἀπαλή, πλὴν καλῶς ὑπερασπίζομένη ἀπὸ τῶν ὀδόντων τῶν λυσσαλέων, εἶνε ψυχὴ ὑπεράνθρωπος.

Εἶνε κεραυνὸς πίπτων καὶ καταστρέφων καὶ τὸ πῦρ αὐτὸ, μολονότι καὶ αὐτὸς εἶνε πῦρ.

* * *

Ὅρθον μὲν ὅτι ἡ κρίσις, ὁ νοῦς, συμμαχῶν μετὰ τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεως παράγει τὸ ὠραῖον, ἀπίθανον ὅμως ὅτι ὁ ποιητὴς δὲν αἰσθάνεται ἀληθῶς τὰ κύρια αἰσθήματα, τὰ ὅποια βασιλεύουν εἰς τὰς ποιήσεις του, πρὸ πάντων τὰς λυρικές. Ἀπ' ἐναντίας, ὀλιγώτερον ἢ ἄλλοτε αἰσθάνεται τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν γράφει, διότι ἄλλως πνιγόμενος ὑπὸ τὸ πλῆθος τῶν ιδεῶν δὲν δύναται οὐδὲν νὰ παράξῃ· ἄρα πᾶν ὅ, τι γράφει τὸ αἰσθάνεται καὶ μάλιστα τὴν δύναμιν ὅλην τοῦ αἰσθήματος δὲν δύναται νὰ ἐκφράσῃ γράφων, διότι ἐξασθενεῖ τοῦτο ὅταν ὁ ποιητὴς δύναται ἤδη νὰ περιορίσῃ τὸ πλῆθος τῶν ιδεῶν του, ὥστε νὰ λάβῃ κάλαμον ἀνὰ χεῖρας, νὰ ἀποκτήσῃ δὲ καὶ ὑπομονὴν ὅπως γράψῃ.

Ἄλλ' εἰς τὸν πρακτικὸν αὐτοῦ βίον ὁ ποιητὴς δὲν ἀκολουθεῖ τὴν αὐτὴν πορείαν, διότι θὰ καθίστατο γελοῖος. Μάλιστα δὲ ὅσῳ ἰσχυρότερα καὶ θερμότερα εἶε τὰ αἰσθήματα τοῦ ποιητοῦ, τόσῳ ἰσχυρότερα εἶε καὶ ἡ φυσικὴ δύναμις αὐτοῦ, ὥστε ἀντέχει ἐν τῇ κοινωνίᾳ παλαιῶν καὶ μεταχειριζόμενος τὰ αὐτὰ ὅπλα ταύτης, διότι τὰ τῆς ποιήσεως δὲν εἶνε ἀρκούντως ἀμυντικά ἀπέναντι τῆς σιδηρᾶς τῶν πραγμάτων πανοπλίας.

Μέγας ποιητὴς εὐκόλως δύναται νὰ καταστῇ μέγας κακοῦργος.

Ὁ ποιητὴς εἶναι φιλήδονος ὡς πᾶς ἄλλος, φίλος τοῦ συμφέροντος, ἐγωῖστος ὑπὲρ πάντα ἄλλον· ἀλλὰ μόνος εὐρισκόμενος ἀποβάλλει τὴν χαρακτηρὰ αὐτὸν διὰ κατ' ἀνάγκην περιεβάλλετο. Μικρὰ δὲ θεωρεῖ ὁ ποιητὴς πάντα τὰ τοῦ βίου ἀπέναντι τῶν ὑψηλῶν αὐτοῦ φρονημάτων.

Οὕτω αἰσθανόμενος ἐν ἑαυτῷ πηγὴν ἰκένωτον συμπαθείας, μὴ εὐρίσκων δὲ ποῦ ταύτην νὰ διοχετεύσῃ, τὴν περικλείει καλῶς ἐν ἑαυτῷ (δακρύων ὅταν αὕτη πλημμυρῇ) καὶ παραδίδεται εἰς τὸν ῥοῦν τοῦ βίου, ὃν μάταιον θεωρεῖ, ὃν περιφρονεῖ, καὶ εἰς ὃν ἐν τούτοις ἀρέσκειται, ἵνα μὴ ἀπολέσῃ καὶ τὴν μόνην ἀπόλαυσιν ἣν ἐν τῷ κόσμῳ εὐρίσκει, ἀφοῦ ἤδη πολλῶν ἐστερήθη. Διασκεδάζει ἐν μέσῳ τῶν ἡδονῶν, ἵνα ζῇ, δὲν ζῇ ὅμως ἵνα παραδίδῃται εἰς τὰς ἡδονάς. Ἴδου ἡ μόνη, ἀλλὰ μεγίστη διαφορά.

ΑΣΤΑΤΟΣ.

ΠΕΡΙ ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΟΣ ΚΑΙ ΑΣΤΑΣΙΑΣ.

Ἀπάνθισμα διαφόρων Συγγραφέων.

ὑπὸ

I. X. K:

Θὰ ἦτο παράδοξον εἰναι ὁ ἄνθρωπος ἀπῆται ἀναλλαίωτον σταθερότητα, ἐν ᾧ ἡ φύσις ἅπασα μεταβάλλεται περὶ τὸν οὐρανόν. Τὸ δένδρον ἀπογυμνοῦται τῶν φύλλων του, τὸ πτηνὸν στερεῖται τῶν πτερῶν του καὶ ἡ ἔλαφος τῶν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς της κλάδων. Μόνος ὁ ἄνθρωπος ἄρα θὰ εἴπῃ; «Ἡ ψυχὴ μου εἶναι ἀδιάσειστος· τοιαύτη εἶναι σήμερον, τοιαύτη ἔσεται καὶ αὔριον!» Ὁ ἄνθρωπος οὕτινος τὰ αἰσθήματα εἰσι μᾶλλον ἄστατα τῶν νεκρῶν! Ὁ ἄνθρωπος ὅστις νῦν μὲν ἐπιθυμεῖ, εἴτα δὲ δὲν ἐπιθυμεῖ πλέον! Ὁ ἄνθρωπος ὅστις καὶ αὐτὰς τὰς ἡδο-

νάς του αποστρέφεται ὡς τὸ παιδίον τὰ
ἀθύρματά του!

ΣΑΤΩΒΡΙΑΝ.

Ὁ ἄνθρωπος θὰ ᾔην ἐντελής ἐάν δὲν
ᾔτον ἄστατος· τὸ ἐλάττωμα αὐτὸ μόνον
τὸν παρασύρει καὶ εἰς τὰ ἄλλα, ὁδηγεῖ
δ' αὐτὸν εἰς πᾶν ἐγκλημα.

ΣΑΙΚΣΠΗΡ.

Ἡ ἀστασία εἶναι ἄκμων ἀποσκληρυ-
νόμενος ἐφ' ὅσον σφυρηλατεῖται.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ.

Ἡ σταθερότης δηλοῖ καρδίαν μικράν,
ἣν μία μόνη ιδέα πληροῖ· καρδίαν ἀδυ-
νατοῦσαν νὰ συνδράμῃ τὴν φύσιν, ἥτις
παρουσιάζει αὐτῇ καθ' ἐκάστην νέα ἀντι-
κείμενα, ὅπως τῇ συμπράξει αὐτῶν ἀπο-
σεῖσῃ τὸν ὑφ' οὗ κατέχεται ζυγόν.

MONTESQUIEU.

Ἡ σταθερότης εἶναι ἡ χίμαιρα τοῦ ἔ-
ρωτος.

VAUVENARGUES.

Ἡ ἐν τῷ ἔρωτι σταθερότης εἶναι διηνε-
κῆς ἀστασία, ἥτις ἀναγκάζει τὴν καρδίαν
μας νὰ προσηλωθῇ ἀλλεπαλλήλως εἰς ἕν
ἐκαστον τῶν πλεονεκτημάτων τοῦ ὑφ' ἡ
μῶν ἀγαπωμένου προσώπου, προτιμῶσα
ὅτε μὲν τὸ ἐν, ὅτε δὲ τὸ ἄλλο· εἰς τρό-
πον ὥστε ἡ σταθερότης αὕτη εἶναι ἀστα-
σία ὠρισμένη καὶ εἰς ἕν καὶ τὸ αὐτὸ πε-
ριεχομένη ἀντικείμενον.

LA ROCHEFOUCAULD.

Δύο εἶδη σταθερότητος ὑπάρχουν ἐν τῷ
ἔρωτι· ἡ μὲν προέρχεται ἐκ τοῦ ὅτι εὐρί-
σκομεν παρὰ τῷ ἀγαπωμένῳ προσώπῳ
νέα ἀντικείμενα ἀγάπης, ἡ δὲ ἐκ τοῦ
ὅτι θεωροῦμεν ὡς καύχημα τὸ νὰ μένωμεν
σταθεροί.

LA ROCHEFOUCAULD.

Εἶθε λίαν ἄφρονες, σεῖς αἱ γυναῖκες
ἀπαιτοῦσαι τὴν σταθερότητα εἰς ἕν αἰ-
σθημα τόσον ἐπιπόλαιον καὶ ἐφήμερον ὡς ὁ
ἔρως. Ἡ φύσις ἅπασα μεταβάλλεται, τὸ
πᾶν ἐν αὐτῇ εἶναι διηνεκῆς παλιόροια καὶ
ὑμεῖς θέλετε τάχα νὰ διατηρῆτε σταθερὸν
τὸ πῦρ σας; Τίνι δικαίωματι ἀπαιτεῖτε

ν' ἀγαπᾶσθε σήμερον, διότι ἠγαπᾶσθε
χθές; Διατηρήσατε λοιπὸν ὑμεῖς τὸ αὐτὸ
πρόσωπον, τὸ αὐτὸ ἦθος, ἐστὲ ἀείποτε, αἱ
αὐταὶ καὶ τότε θὰ σᾶς ἀγαπῶσι πάντοτε
εἰ δυνατόν· ἀλλὰ μεταβαλλόμεναι πάντοτε
καὶ ἀπαιτοῦσαι ν' ἀγαπᾶσθαι διαρκῶς δὲν
ἐπιζητεῖτε καρδίας σταθεράς, ἀλλὰ μᾶλ-
λον ἀσταθεῖς ὡς αἱ ὑμέτεραι.

I. I. ΡΟΥΣΣΩ.

Ὁ ἐν καλῇ τῇ πίστει ὑποσχόμενος αἰώνιον
ἔρωτα καὶ ὁ πιστεύων τοιοῦτον ὅρκον κα-
θίστανται ἀρφότεροι θύματα· ὁ μὲν τῆς
καρδίας του, ὁ δὲ τῆς κενοδοξίας αὐτοῦ.

ΛΕΒΙΣ.

Ἡ ἀληθὴς ἐν τῷ ἔρωτι σταθερότης εἶναι
ἐκείνη ἥτις ἀντέχει εἰς τὴν πολυκαιρίαν,
τὴν ἀδιαφορίαν καὶ τὰς ἀπολαύσεις. Αἱ τε-
λευταῖαι αὗται ἔθαψαν περισσοτέρους ἔρω-
τας ἢ αἱ δύο πρῶται.

BOCHEBRUNE.

Δὲν δυνάμεθα νὰ εἰπώμεν ὅτι μετὰ τὴν
ἀπόλαυσιν τῆς εὐδαιμονίας θὰ μείνωμεν
σταθεροί, παρ' ἐὰν ὑπῆρξαμεν τοιοῦτοι καὶ
πρὶν τῆς ἀπολαύσεως κατὰ τὴν δοκιμα-
στικὴν δηλονότι ἐποχὴν ἐκείνην τῶν σκλη-
ρῶν ἀμφιβολιῶν, τοῦ γελοίου καὶ τῆς ζη-
λοτυπίας.

BEYER.

Ἡ πρὸς ἕν μόνον ἄτομον κλίσις δύναται
νὰ κληθῇ ἔρως. Ἐκτενομένη δμως καὶ πρὸς
ἕτερα εἶναι διαφθορά.

ΒΟΥΣΣΑΝΕΛ.

Σταθερότης καὶ ἔρως εἰσὶ δύο λέξεις αἰ-
τινες συμβιβάζονται ὅσον ἐλευθερία καὶ
δουλία.

BOYER.

Ἡ ἐν τῷ ἔρωτι σταθερότης εἶναι ὡσεὶ
ζωηρὸς τις κνισμός ὑφ' οὗ κατεχόμεθα καὶ
εἰς ὃν ἀπαγορεύεται ἡμῖν τὸ ξύσσιμον. Ἐν
τούτοις δεκάκις ἐπὶ τοῖς δώδεκα συμβαίνει
νὰ ξυσθῶμεν.

ALPH. KARR.